

2017 m. 08 mėn. 17 d.

Nr. 1KE-390

PAŽYMA

Dėl atliktų archeologinių žvalgymų Kūlių Vartų g. 7, Klaipėda

2017-07-18

Klaipėda

2017 m. liepos mėn., Klaipėdos senojo miesto vietos su priemiesčiais (27077) bei Klaipėdos senamiesčio (16075) teritorijoje, Kūlių Vartų g. 7 sklype bei Bangų ir Kūlių Vartų gatvių sankryžos ŠR pusėje vykdytų inžinerinių komunikacijų (šilumos tinklų) tiesimo darbų metu, pagal 2017-01-25 Kultūros paveldo departamento išduotą leidimą Nr. LA – 4, buvo atlikti archeologiniai žvalgymai.

Tyrimų metu, atviru būdu kasamų inžinerinių komunikacijų tinklų vietose buvo atlikti archeologiniai žvalgymai, kurių metu, kasamų tranšėjų vietose buvo fiksuoti anksčiau perkasti ir supiltiniai žemių sluoksniai bei fiksuoti XIX – XX a. buvusio Bangų g. užstatymo fragmentai.

Šilumos tinklų trasa P Bangų g. pusėje

Šilumos tinklų trasos vietoje, nuo Kūlių Vartų g. 7 sklypo iki Bangų g. važiuojamosios dalies buvo kasama apie 15 m ilgio, 1,2 – 1,5 m pločio bei iki 1,7 m gylio atkarpa. 1 – 6 metruose, po velėna bei betoninėmis trinkelėmis, iki 0,7 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 7,10 – 7,00 m, buvo fiksuotas supiltinis permaišytos pilkos spalvos žemės sluoksnis su gausiu kiekiu augalų šaknų (žr. nuotr. Nr. 1 – 2). Šiame sluoksnyje buvo nemažai raudonų plytų duženų, pavienių akmenų.

Po anksčiau aprašytu supiltiniu pilkos spalvos žemės sluoksniu, iki 1,4 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,40 – 6,30 m, fiksuotas šviesus smėlis, kuris vietomis buvęs permaišytas nuo įaugusių augalų šaknų (žr. nuotr. Nr. 1 – 2).

7 – 15 trasos metruose, po betoninių trinkelių danga, iki 0,4 – 0,6 m, gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 7,30 – 7,10 m, fiksuotas supiltinis maišytos pilkos spalvos žemės sluoksnis,

kuris savo struktūra buvo analogiškas fiksuotam 1 – 6 metruose (žr. nuotr. Nr. 3 – 4). Po šiuo sluoksniu, iki 1,3 – 1,7 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,40 – 6,00 m, fiksuotas šviesus smėlis, vietomis permaišytas nuo įaugusių augalų šaknų (žr. nuotr. Nr. 3 – 4).

13 – 14 trasos metruose, apie 0,7 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 7,00 m, buvo atidengtos elektros tinklų trasos, orientuotos ŠR – PV kryptimis (žr. nuotr. Nr. 4).

Archeologiniu požiūriu vertingo kultūrinio sluoksnio, radinių ar architektūrinių struktūrų nebuvo aptikta.

Šilumos tinklų trasa Bangų ir Kūlių Vartų g. ŠR pusėje

Šilumos tinklų trasos atkarpa nuo 15 iki 34 metro, t.y. po važiuojamąja Bangų g. dalimi buvo klojama uždaru būdu. 34 – 41 trasos metruose, po betono trinkelėlių danga, iki 0,7 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,60 m, fiksuotas permaišyto šviesaus smėlio sluoksnis, o 34 – 35 metruose, šiame gylyje atidengtos elektros ir ryšių kabelių trasos, paklotos lygiagrečiai Bangų gatvei (žr. nuotr. Nr. 5). 39 – 41 metruose, 0,6 – 0,7 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,70 – 6,60 m, atidengtos elektros trasos, paklotos lygiagrečiai Bangų gatvei (žr. nuotr. Nr. 5). Po anksčiau aprašytu permaišytu šviesiu smėlio sluoksniu, iki 1,4 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 5,90 m, fiksuotas šviesus smėlis (žr. nuotr. Nr. 5).

42 – 43 trasos metruose, po betoninių trinkelėlių danga, iki 1,4 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 5,90 m, fiksuotas permaišyto šviesios spalvos smėlio sluoksnis (žr. nuotr. Nr. 5).

44 trasos metre, po betoninėmis šaligatvio trinkelėmis, iki 0,5 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,80 m, fiksuotas supiltinio smėlio, maišyto su žvyru sluoksnis, o po juo, 0,5 m gylyje atidengti aukštos įtampos elektros kabeliai, pakloti lygiagrečiai Bangų gatvei (žr. nuotr. Nr. 5). Po šiais kabeliais, 0,6 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,70 m, atidengtas mūrinio pamato fragmentas (žr. nuotr. Nr. 5 – 6). Pamatas buvęs orientuotas ŠR – PV kryptimis, mūrytas iš stambių lauko riedulių, o tarpai užpildyti raudonų plytų fragmentais. Akmenys ir plytų fragmentai tarpusavyje rišti cementiniu skiediniu (žr. nuotr. Nr. 5 – 6). Šio pamato aukštis buvo apie 0,8 m, o plotis – apie 0,6 m. Pagal mūro techniką, pamato fragmentą reiktų datuoti XX a. II puse.

45 – 46 trasos metruose, po asfalto danga, kurios storis buvo apie 0,1 m, fiksuotas supiltinis kelio paklotas (stambi pilkos spalvos skalda), kurio storis apie 0,3 – 0,4 m (žr. nuotr. Nr. 6). Po skalda, 0,4 – 0,5 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,80 – 6,70 m, atidengtas supiltinis pilkai rudos spalvos grunto sluoksnis, kuriame buvo raudonų plytų duženų, polietileno maišelių, rūbų fragmentų, skardinių, elektros laidų. Šis sluoksnis tęsėsi iki 0,95 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,25 m (žr. nuotr. Nr. 6). Po šiuo sluoksniu atidengta betoninė

plokštė (buvusios betoninės grindys), apie 1,5 m pločio bei 2,5 m ilgio (žr. nuotr. Nr. 6 – 7). Ši konstrukcija buvo lygiagreti anksčiau aprašytam pamato fragmentui (žr. nuotr. Nr. 7).

47 – 49 trasos metruose, ties tranšėjos ŠV sienute, po asfalto dangos, supiltinis skaldos bei supiltiniu pilkos spalvos maišyto molio sluoksniu, 0,5 – 0,4 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,80 – 6,70 m, atidengta stambių lauko riedulių, kurie tarpusavyje buvo rišti kalkiniu skiediniu konstrukcija. Rieduliai buvo apie 0,6x0,4 – 0,5x0,5 m dydžio, orientuoti ŠR – PV kryptimis (žr. nuotr. Nr. 6 – 7).

50 – 51 trasos metruose, po asfalto ir supiltiniu skaldos sluoksniu, 0,4 – 0,5 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,80 – 6,70 m, atidengtas supiltinis rudos spalvos maišyto grunto sluoksnis, kuris buvo apie 0,5 – 0,4 m storio (žr. nuotr. Nr. 7 – 8). Po šiuo sluoksniu, 0,8 – 1 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,40 – 6,20 m, fiksuotas melsvos spalvos molio, kurio viršutinėje dalyje buvo raudonų plytų duženų sluoksnis, besitęsiantis iki 1,25 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 5,95 m (žr. nuotr. Nr. 7 – 8). Apie 0,9 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, Habs 6,30 m, tranšėjos P sienutės pjūvyje buvo atidengtas raudonų plytų eilės fragmentas (žr. nuotr. Nr. 8). Šios plytos buvo paklotos išilgai, tarpusavyje rištos kalkiniu skiediniu, o visos konstrukcijos ilgis buvo apie 1 m. Konstrukcija formuota iš vienos plytų eilės (žr. nuotr. Nr. 7 – 8).

Analogiška stratigrafija fiksuota iki 65 metro, už kurio jau fiksuoti permaišyti pilkos spalvos žemių sluoksniai bei atidengta šilumos tinklų trasa.

Kastos tranšėjos 44 – 50 metruose atidengtų mūrinių konstrukcijų fragmentai neišardyti (nuardyta tik betoninė plokštė, kuri buvo klota iš raudonų skylėtų plytų, o ant viršaus išlietas betonas). Panašu, jog šioje vietoje fiksuotas apie 3 m ilgio (ŠR – PV kryptimis) bei apie 2 – 2,5 m pločio (ŠV – PR kryptimis) buvusio pastato fragmentas. Pagal mūro techniką, šį statinio fragmentą reiktų datuoti XIX a. II puse – XX a. I puse (pamatų fragmentas, kur akmenys buvo rišti kalkiniu skiediniu), o XX a. II pusėje prie šio pamato buvo prijungtas plėtinys.

Archeologiniu požiūriu vertingo kultūrinio sluoksnio, radinių ar architektūrinių struktūrų nebuvo aptikta.

Išvados

2017 m. liepos mėn., Klaipėdos senajo miesto vietos su priemiesčiais (27077) bei Klaipėdos senamiesčio (16075) teritorijoje, Kūlių Vartų g. 7 sklype bei Bangų ir Kūlių Vartų gatvių sankryžos ŠR pusėje vykdytų inžinerinių komunikacijų (šilumos tinklų) tiesimo darbų metu vykdyti archeologiniai žvalgymai, kurių metu fiksuoti charakteringi iškastų tranšėjų pjūviai bei atsidengusios architektūrinės konstrukcijos. Bendrai atlikti žvalgymai apie 55 m ilgio bei iki 1,5 m pločio atviru būdu kastoje trasoje.

Fiksuoti supiltiniai arba permaišyti grunto sluoksniai, kuriuose archeologiniu požiūriu vertingo kultūrinio sluoksnio, radinių ar architektūrinių struktūrų nebuvo aptikta.

Bangų ir Kūlių Vartų g. ŠR pusėje kastos tranšėjos 44 – 50 metruose atidengtų mūrinių konstrukcijų fragmentai neišardyti (nuardyta tik betoninė plokštė, kuri buvo klota iš raudonų skylėtų plytų, o ant viršaus išlietas betonas). Panašu, jog šioje vietoje fiksuotas apie 3 m ilgio (ŠR – PV kryptimis) bei apie 2 – 2,5 m pločio (ŠV – PR kryptimis) buvusio pastato fragmentas. Pagal mūro techniką, šį statinio fragmentą reiktų datuoti XIX a. II puse – XX a. I puse (pamatų fragmentas, kur akmenys buvo rišti kalkiniu skiediniu), o XX a. II pusėje prie šio pamato buvo prijungtas plėtinys.

Archeologas

Karolis Duderis
(nkv. atestato Nr. 2663)